

ASFALT

Asfalt er en tung, tyktflydende, klæbrig, sort masse. Asfalten har sin egen kulturhistorie, der rækker tilbage til 3500 før Kristi fødsel. Asfalt er blevet anvendt som tætningsmateriale og til at støbe gudestatuer, og det er først i de sidste 150 år blevet brugt i vejbelægninger. Asfalt er i dag en af den industrialiserede verdens forudsætninger og selvfølgeligheder. Det er i overført og bogstavelig forstand et grundlag for modernisering og urbanisering. Det er civilisationsprocessens slæbepor, der side om side med højspændingsmasten indvarsler forandring og udvikling, men også grimhed og forstyrrelse og overgreb på natur og landskab. Når politikere, planlæggere og globaliseringsprofeter i dag taler om 'flow', så er det ikke asfalt, de tænker på, men kapitalbevægelser, informationsteknologi, bredbånd, knowledge economy, infrastruktur og vidensarbejde. Men ingen vidensarbejde uden vejarbejde: Asfalten er på en gang symbol på udvikling og fremskridt, men minder os gennem sin massive materialitet også om de mørke sider, tyngden og friktionen ved forandringsprocesser. I dette nummer ønsker vi at bruge asfalten som idégenerator og til at invitere bidrag, der handler om moderniseringsprocesser, udvikling og globalisering, der tager materialitet og skyggesider alvorligt.

Nana Clemmensens artikel handler om asfaltens rolle i globaliseringen. Hun beskriver med udgangspunkt i sit feltarbejde i Zambia i Centralafrika, hvordan et kinesisk entreprenørfirma bruger bamba-migrantarbejdere til det lavtlønnede, slidsomme asfaltsanlægsarbejde, og hvordan vejbyggeriet aktiverer diskussioner om moral og skaber frygt og håb i lokalsamfundet og etablerer nye forskelle mellem generationer, køn og etniske grupper.

Ulla Stilling skriver ligeledes i sin artikel fra Bolivia, hvordan veje ikke bare øger mobilitet og knytter folk fra forskellige områder tættere sammen. Et stort anlagt vejprojekt tværs igennem et fredet indiansk område er blevet planlagt og sat i gang, uden indianernes organisationer er blevet hørt. Det har ført til brede folkelige demonstrationer, som for en sjælden gangs skyld har bragt højlands- og lavlandsindianerne sammen i protest mod projektet og den siddende regering.

Firouz Ghani beskriver, hvilken rolle bilen har spillet for unge mænd på Færøerne — Atlantens cowboys—i kølvandet på udbygningen af vejnet, broer og tunneler i 1970'erne og 80'erne. Han beretter, hvordan bilen både giver mobilitet og frihed, men også bliver et centralt symbol i trawler-fiskeriets klondyke-verden, hvor specielt unge mænd fra udkants-

bygderne bruger tonede ruder, subwoofere og sænkede understel som mobile privatværelser, prestigesymboler og forførelsesmidler.

Steen Nepper Larsen betragter asfalten fra en cykelrytters perspektiv. Cykelryttere færdes ofte i grupper og er eksponeret for asfalten på en anden måde end fodgængerer og bilister. Cykelrytteren kommer således tæt på landskabets lugte og lyde, vejenes bakker og bugtninger, vejrets omskiftelighed og asfaltens beskaffenhed—Vejbelægningens kvalitet mærkes tydeligt og betyder meget, når man bevæger sig henover den med 50 km i timen på spinkle cykelhjul.

I sin artikel beskriver Jakob Arler det sociale liv og arbejde i kloakkerne, det moderne samfunds vitale og usynlige affaldskanaler, som snor sig gennem byen under asfalten.

Blandt kloakarbejdere får han indblik den særlige livsrytme blandt orangeklædte mænd, som bor i trailerparker og arbejder hårdt 4 lange dage om ugen inden de tager hjem til den forlængede weekend. Det er et arbejdsliv, der udover det håndværksmæssige og fysiske med at etablere og vedligeholde kloakker også præges af fælles indkøbsture og måltider, historier og humoristiske udvekslinger, hvor der forhandles status og etableres fællesskaber og forskelle. ■